

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มบะน จังหวัดสมุทรสาคร
ชื่อ-สกุลนักศึกษา	พัชรี รุ่งชนเดชาโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วนัสรา เขาวนนิยม
หลักสูตร	สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารสาธารณสุข
ปี พ.ศ.	2569

### บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ระดับสุขภาพจิตและระดับผลกระทบของสิ่งกระทบต่อสุขภาพจิตผู้สูงอายุ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สิทธิในการรักษาพยาบาล และโรคประจำตัว และสิ่งกระทบต่อสุขภาพจิตผู้สูงอายุ กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มบะน จังหวัดสมุทรสาคร ใช้แนวคิดสุขภาพจิตเป็นกรอบในการศึกษา เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ประชากร คือ ผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มบะน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 8,620 คน นำไปคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยการสุ่มอย่างมีระบบ ได้จำนวน 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและสเปียร์แมน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และระดับผลกระทบของสิ่งกระทบต่อสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่าง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สิทธิในการรักษา และโรคประจำตัวของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มบะน จังหวัดสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สิ่งกระทบต่อสุขภาพจิตด้านการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์และจิตใจ การเปลี่ยนแปลงด้านการเงิน และภาวะความเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มบะน จังหวัดสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยส่วนเพศ สถานภาพสมรส การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย และการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มบะน จังหวัดสมุทรสาคร

คำสำคัญ สุขภาพจิต/สิ่งกระทบต่อสุขภาพจิต/ผู้สูงอายุ

<b>Title</b>	Factors Related to Mental Health of the Elderly in Om Noi Municipality, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province
<b>Name</b>	Patcharee Rungthanadechachot
<b>Advisor</b>	Dr. Vanatsara Chaowaniyom
<b>Degree</b>	Master of Public Health
<b>Program</b>	Public Health Administration
<b>Year</b>	2026

---

### **Abstract**

This study aimed to examine: 1) the mental health levels and the impact of factors affecting the mental health of the elderly, and 2) the relationships between personal factors – namely gender, age, marital status, educational level, occupation, monthly income, healthcare entitlements, and underlying medical conditions – and factors affecting mental health, with the mental health of elderly individuals in the Om Noi Municipality area, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province. The mental health conceptual framework served as the theoretical foundation. This was a quantitative study. The population comprised 8,620 elderly residents in the Om Noi Municipality area, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province. A sample of 368 individuals was selected using the Krejcie and Morgan table with systematic random sampling. The research instrument was a questionnaire. Statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, chi-square, and Pearson's and Spearman's correlation coefficients.

The findings revealed that: 1) the overall mental health level of the sample was low, and the overall impact level of factors affecting mental health was at the highest level; 2) personal factors – including age, educational level, occupation, monthly income, healthcare entitlements, and underlying medical conditions – showed a statistically significant low positive correlation with the mental health of the elderly in the Om Noi Municipality area, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province, at the .01 level of significance. Factors affecting mental health, specifically emotional and psychological changes, financial changes, and non-communicable chronic illness conditions, showed a statistically significant high positive correlation with the mental health of the elderly in the same area, at the .01 level of significance. Gender, marital status, physical changes, and social changes showed no statistically significant relationship with the mental health of the elderly in the Om Noi Municipality area, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province.

**Keywords:** Mental Health / Factors Affecting Mental Health / Elderly